

Haazinu – Between Yom Kippur and Sukkot

R. Mois Navon

Beit HaKenneset Sefaradi Rimom – Haazinu 5780

After Yom Kippur my wife said she feels different this year. Usually, after Yom Kippur she feels a joy following the long tense day of tefillot – tefillot, as you know, for our very lives. Usually she feels the release of the tension (shihzur hametach) and the confidence (bitachon) that we will now start a new year of life. This feeling is one that the Midrash Kohelet actually justifies and even extols:

קהלת רבה (וילנא) פרשה ט

וביום הכפורים מתענין כולן ... אנשים ונשים וטף, מוחל להם הקדוש ברוך הוא את הכל, ואומר מה דאזל אזל מן הכא ולהלן הוא חושבנא [ז"א, חשבון חדש], יצתה בת קול ואומרת להם: לך אכול בשמחה לחמד כבר נשמעה תפלתכם.

Our prayers have been heard. Nevertheless, this past year was particularly difficult in terms of the people that were taken from our world. Of course people pass away every year, but this year our community was hit hard by the loss of Nachshon Cohen, z"l – a young man in his prime who died the night of his engagement party. So my wife came home after Yom Kippur without the joyous feeling that “your prayer has been heard”:

כבר נשמעה תפלתכם

without the ability to “go eat your bread in joy”:

אכול בשמחה לחמד

This dilemma becomes more acute with the upcoming holiday of Sukkot wherein we are commanded:

דברים פרק טז, יד-טו

(יד) ושמחת בחגך אתה ובנך ובעבדך ועבדך ונהלוי ונהגר והיתום והאלמנה אשר בשעריך: (טו) שבעת ימים תחג ליקחך בלקחך בלקחך אשר בחר יקחך פי יברכה יקחך אלהיך בכל תבואתך ובכל מעשה ידיך והיית אד שמח:

Not simply “eat your bread in joy,” but be “ONLY JOYOUS.”

Part of that joy is due to the very fact that we feel that, indeed, a bat kol has gone out declaring that God has accepted our prayers. The Midrash explains that the Lulav we wave on Sukkot is like a sword being waved as a symbol of our victory in judgment:

ויקרא רבה (וילנא) פרשת אמור פרשה ל

חגיגה ושמחה אם שמחה למה חגיגה ואם חגיגה למה שמחה א"ר אבין משל לשנים שנכנסו אצל הדיין ולית אנן ידעין מאן הוא נוצח אלא מאן דנסב באיין בידיה אנן ידעין דהוא נצוחייה כד ישראל ואומות העולם באין ומקטרגים לפני הקדוש ברוך הוא בר"ה ולית אנן ידעין מאן נצח אלא במה שישראל יוצאין מלפני הקדוש ברוך הוא ולולביהן ואתרוגיהן בידן אנו יודעין דישראל אינון נצוחייה לפיכך משה מזהיר לישראל ואומר להם ולקחתם לכם ביום הראשון.

Be that as it may, REALITY tells us that we cannot really be so sure what the coming year will bring. So, again, how can we “eat our bread in joy,” how can we be “only joyful – ach samayach”?

The answer, I suggest, can be found in parshat Haazinu. In this concise song that we are commanded to ever remember, and according to some, read every day(!), we are told about our history.

- It is a history that begins with our people in the desert – a howling desert:

דברים פרק לב

(י) **יִמְצְאֵהוּ בְּאֶרֶץ מִדְבָּר וּבְתֵהוּ יִלֵּל יִשְׁמֹן יִטְבְּבֵנָהוּ יְבוֹנְנֵהוּ יִצְרְנֵהוּ כְּאִישׁוֹן עֵינָיו :**

- It is a history that reminds us of that we don't always fulfill the obligations incumbent upon us, "rousing Him to jealousy" (32:16).

(טז) **יִקְנָאֵהוּ בְּזָרִים בְּתוֹעֵבַת יִכְעִיסָהוּ :**

- It is a history that teaches that are consequences for such abandonment of our obligations: "I will hide My face from them, I will see what their end shall be" (32:20).

(כ) **וַיֹּאמֶר אֶסְתִּירָה פְּנֵי מַהֵם אֲרָאָה מָה אַחֲרֵיתָם כִּי דוֹר תִּהְיֶפֶכֶת הַמָּה בְּנִים לֹא אִמֹן בָּם :**

- But it is a history that teaches that there will be redemption: ... Sing aloud, O ye nations, of His people; for He doth avenge the blood of His servants, and doth render vengeance to His adversaries, and doth make expiation for the land of His people.

(מג) **הֲרַנִּינוּ גוֹיִם עַמּוֹ כִּי דָם עֲבָדְיוֹ יִקּוּם וְנִקָּם יִשָּׁיב לְצָרָיו וְכִפֹּר אֲדָמָתוֹ עַמּוֹ : פ**

How is this to answer our existential dilemma? How is this to help us make that leap of faith from Judgment to Joy?

The answer is purpose (mashmaut, tachlit).

We must all realize that we are not here forever. We must all realize that there will be some Rosh Hashana/Yom Kippur that our names will be on the list. Some Rosh Hashana/Yom Kippur following which we will be called to the heavens. Our life here is TEMPORARY (zmaniiim/arayim). We will not forever be granted yet another year of life.

The reason we are told to go and rejoice in our bread, to rejoice in our Sukkot, is NOT because we have been guaranteed another year of life! It is because we are guaranteed to live a PURPOSEFUL life if we live by God's will.

This is precisely what Moshe teaches is the upshot of Haazinu:

44 And Moses came and spoke all the words of this song in the ears of the people, he, and Hoshea the son of Nun. 45 And when Moses made an end of speaking all these words to all Israel, 46 **he said unto them: 'Set your heart unto all the words wherewith I testify against you this day; that ye may charge your children therewith to observe to do all the words of this law. 47 For it is no vain thing for you; because it is your life,** and through this thing ye shall prolong your days upon the land, whither ye go over the Jordan to possess it.' {P}

דברים פרק לב, מד-מז

(מד) וַיִּבֶא מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶת כָּל דְּבָרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת בְּאָזְנֵי הָעָם הוּא וְהוֹשִׁיעַ בֶּן נוּן : (מה) וַיְכַל מֹשֶׁה לְדַבֵּר אֶת כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל כָּל יִשְׂרָאֵל : (מו) וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם שִׁימוּ לְבַבְכֶם לְכָל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר אֲנֹכִי מַעֲיֵד בְּכֶם הַיּוֹם אֲשֶׁר תִּצְוֶם אֶת בְּנֵיכֶם לִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת : (מז) כִּי לֹא דָבָר רַק הוּא מִכֶּם כִּי הוּא חַיִּיכֶם וּבְדַבֵּר הַזֶּה תִּאֲרִיכוּ יָמִים עַל הָאָדָמָה אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים אֶת הַיַּרְדֵּן שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ : פ

It is not an empty thing this keeping of the Torah, in fact, it is your very life!

In so doing we take part in history - the history of creation, the history of a purposeful creation that is demonstrated, first and foremost by God taking us out of Egypt. Our life as a people, as witnesses to God's purposeful creation, begins in that howling wilderness – the wilderness of a PURPOSELESS existence.

בתהו ילל

What is the howling of this wilderness? It is OUR howling that life has no purpose – we are in the desert of life, empty of all content. It is there that God found us, it is there that God said, no, you are mistaken, there is a purpose; and he put us in Sukkot:

ויקרא פרק כג, מב-מד

(מב) בַּסֻּכּוֹת תֵּשְׁבוּ שִׁבְעַת יָמִים כָּל־הָאֶזְרַח בְּיִשְׂרָאֵל יֵשְׁבוּ בַסֻּכּוֹת : (מג) לְמַעַן יָדְעוּ דֹרֹתֵיכֶם כִּי בַסֻּכּוֹת הוֹשַׁבְתִּי אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהוֹצִיאִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲנִי יְקֹוֹק אֱלֹהֵיכֶם :

These Sukkot remind us that God put his hand into history when he took us out of Egypt (Sukkot Mamash – R. Akiva). And they remind us of his continuous involvement, protecting us with his clouds of glory (anna'ei hakavod – R. Eliezer) – a protection that is both physical and spiritual.

But even more importantly, the Sukkot bring us to realize the truth – that we are TEMPORARY as these huts (tzrifim). We live under the illusion that we are eternal (nitzchiim) and the greatest symbol of this denial in our house. Of all our possessions, our home is by far the most expensive. We invest everything into our homes to say: “I am here to stay. Look at this permanent house. I am the Master of the Home. I am not going anywhere.”

To this the holiday of Sukkot comes and says: Leave your houses! Leave you ILLUSIONS (ashlayot)! Realize that you have no permanence in this world.

We are TEMPORARY, as TEMPORARY as these huts (tzrifim). The ONLY way we have any value, any “permanence” (nitzhiyut), is by aligning with the purpose of history, of Creation, of God's will.

It is in this realization, and only in this realization, that we can “eat our bread in joy” after Yom Kippur. It is only in this realization that we can be “ach smayach” on Sukkot.

Shabbat Shalom and Hag Samayach!

קהלת רבה (וילנא) פרשה ט

א [ז] לך אכול בשמחה לחמך, א"ר הונא בריה דר' אחא בשעה שהתינוקות נפטרין מבית רבן בת קול יוצאת ואומרת להם לך אכול בשמחה לחמך נתקבל הבל פיכם לפני כריח ניחוח, ובשעה שישראל נפטרין מבתי כנסיות ומבתי מדרשות, בת קול יוצאת ואומרת לך אכול בשמחה לחמך כבר נשמעה תפלתכם לפני כריח ניחוח, ד"א לך אכול בשמחה לחמך זו פרשת חלה, ושתה בלב טוב יינד זו פרשת נסכים, כי כבר רצה האלהים את מעשיך זו הכנסת ישראל לארץ שנאמר (במדבר ט"ו) כי תבאו אל ארץ,

דברים פרק לא (יט) וְעַתָּה כְּתַבּוּ לְכֶם אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת וְלַמָּדָה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שִׁמְרוּהָ בְּפִיָּהֶם לְמַעַן תִּהְיֶה לִּי הַשִּׁירָה הַזֹּאת לְעֵד בְּבִנְיַי יִשְׂרָאֵל:

אברבנאל דברים פרק לא:יט

השירה הזאת תהיה שגורה בפי כל אדם. ... צוה אלהים שיכתבו מהשירה הזאת טופסים רבים לתת אותה לכל אדם כדי שכל איש ואשה ידענה וישגרנה בפיו ויזמר/ תודה. ... ונתן הסבה בשירה הזאת באמרו למען תהיה השירה הזאת לְעֵד בבני ישראל. רוצה לומר שימצא בפי בני ישראל ולא יצטרכו לבקש ספר התורה אבל בפיהם תמצא השירה הזאת והיא תהיה לְעֵד בבני ישראל למה שיקרום באחרית הימים.

רמב"ם הלכות תפילה ונשיאת כפים פרק ז:יג

יש מקומות שנהגו בהן לקרות **בכל יום** אחר שמברכין ישתבח שירת הים ואחר כך מברכין על שמע, ויש מקומות שקורין שירת האזינו, ויש יחידים שקורין שתי השירות הכל לפי המנהג.

רמב"ן דברים פרק לב פסוק מ

וכך הזכירו בספרי (האזינו מג), גדולה שירה זו שיש בה עכשיו ויש בה לשעבר ויש בה לעתיד לבוא ויש בה בעולם הזה ויש בה לעולם הבא. ולזה רמז הכתוב שאמר (פסוק מד) ויבא משה וידבר את כל דברי השירה הזאת באזני העם, הזכיר "כל" להגיד שהיא כוללת כל העתידות למו, **ואם היא קטנה בדבור, כי ביאר להם עניניה הרבים:**